

POROČILO O PRESKUSU ŠT.: U2015-018

Naročnik: ZGS, CE Ljubljana, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
Številke zapisnikov: -
Št. vzorca iz zapisnika: Obvestilo Silvestra Sečnika, Na Vovčne 20, 1354 Horjul
o pojavu poškodb drevja z dne 30. 8. 2015, elektronska pošta
Opis vzorcev: Ličinka žuželke
Datum odvzema vzorcev: 1. 9. 2015
Čas izvajanja preskusa: 1. 9. 2015 od 10:00 do 15:00
Datum izdaje poročila: 3. 9. 2015
Namen testiranja: ugotovitev povzročitelja odmiranja in poškodb bukev

Metoda	Rezultat	Opomba
Morfološka analiza	Poškodbe zaradi žleda, sončnega ožiga skorje, mraznice (<i>Armillaria</i> sp.), verjetno bukovega kozlička (<i>Morimus funereus</i>). Najdena je bila ličinka hrošča iz poddružine Lepturinae.	Dve bukvi sta odmrli zato, ker jima je žled močno poškodoval krošnji, ožig skorje je povzročilo direktno sončno sevanje na do žledoloma zasenčeni debli, verjetno so ličinke bukovega kozlička so izgrizle rove pod skorjo in v lesu in odrasli hrošči izgrizli izhodne odprtine, pod skorjo odmrlih dreves so se razrasli rizomorfi mraznice.

Analizni izvid opravili:
prof. dr. Dušan Jurc, dr. Nikica Ogris,
dr. Maarten de Groot, prof. dr. Maja Jurc

Tehnično odgovornost prevzema:
dr. Primož Simončič

DODATEK K ANALIZNEMU IZVIDU ŠT. U2015-018

1) UVOD

V nedeljo, 30. 8. 2015 smo prejeli elektronsko pošto Silvestra Sečnika, Na Vovčne 20, 1354 Horjul (silvester.inox@gmail.com) o pojavu neobičajnega sušenja bukev v njegovem in sosedovem gozdu na Zaplani. Posebej je omenil, da so na koreničniku odmrlih bukev odprtine s premerom 8 do 10 mm in pred kakšnim mesecem je v bližini opazil hrošča črne barve z belimi lisami na pokrovkah. Terenski pregled prizadetih dreves smo opravili 1. 9. 2015: prof. dr. Maja Jurc (BF), Danijel Borković (BF), dr. Nikica Ogris (GIS), vodja Krajevne enote Vrhnika Janko Vidmar (ZGS), Tomaž Suhadolnik ZGS, prof. dr. Dušan Jurc (GIS) in lastnik gozda Silvester Sečnik. Dr. Maarten de Groot je v Laboratoriju za varstvo gozdov GIS določil ličinko žuželke.

2) IZVEDBA TERENKEGA OGLEDA IN ANALIZ

Lokacija sestoja: Bukovec pri Vrhniki, zaselek Jelovec, lokalno ime Stari Maln (v bližini)

Lokacija odmrle bukve 1: GGE Vrhnika (83), odsek 83B45, sestoj J214, debeljak, delež iglavcev 1 %, delež listavcev 99 %, parcela 1178/42, katastrska občina 2002, koordinati (D48): X = 441730 m, Y = 91505 m, nadmorska višina 568 m, stran neba Jug (179 °), nagib 28 °. Opis poškodb: drevo odmrlo, krošnjo poškodovao žledolom, skorja na deblu odpada v velikih zaplatah, tri izhodne odprtine premera ok. 1 cm na koreničniku (sliki 1 in 2).

Lokacija odmrle bukve 2: GGE Vrhnika (83), odsek 83B46, sestoj J214, parcela 1178/51, katastrska občina 2002; koordinati (D48): X = 441706 m, Y = 91549 m, nadmorska višina 591 m, stran neba Jug (191 °), nagib 23 °. Opis poškodb: drevo odmrlo, brez krošnje (vzrok žledolom), pod skorjo rizomorfi mraznice (*Armillaria* sp.), dve izhodni odprtini premera ok. 1 cm na koreničniku, pod skorjo ličinka hrošča iz poddružine Lepturinae (slike 3–6) (Pennacchio et al 2012, Klausnitzer 2009).

3) DISKUSIJA

Obe bukvi sta bili odmrli in skorja jima je odpadala. Žled v letu 2014 je povzročil močne poškodbe sestoja, nekatera drevesa so izravana, številna imajo polomljene veje in nekatera so brez krošenj. Spremenjena mikroklima v sestoji in direktna sončna pripeka na bukovo skorjo so na nekaterih drevesih povzročile ožig skorje. Nekatera oslabiljena drevesa je okužila mraznica in povzročila njihovo odmiranje. Naselili so jih saproksilni hrošči, ki so v stadiju ličinke ali so že zapustili napadena drevesa. Obvestilo lastnika gozda je nakazovalo sum na pojav kitajskega kozlika (*Anploghora chinensis*) in izhodne odprtine kozličkov, ki so bile na dnu pregledanih dreves, so bile ustrezne velikosti za ta karantenski škodljivi organizem. Vendar njihovo število ni takšno, da bi povzročilo odmiranje dreves (pri drevesu 1 tri odprtine, in pri drevesu 2 dve odprtini). Pregledali smo večje število živih in mrtvih dreves v

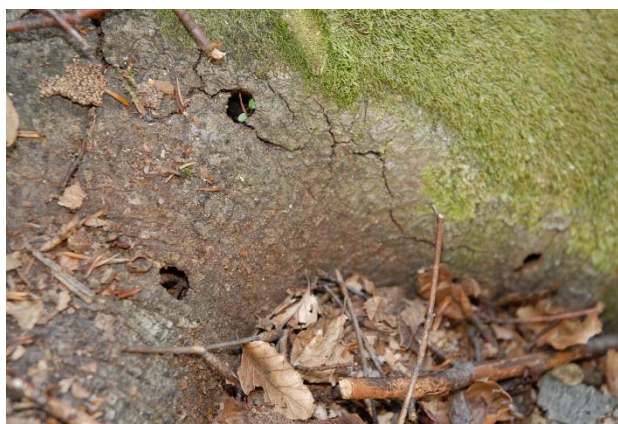

okolici in na nobenem nismo ugotovili izhodnih odprtín. Zato menimo, da sum na pojav kitajskega kozlička ni upravičen in da je izhodne odprtine izgrizel nek drug saproksilni hrošč, najverjetneje bukov kozliček (*Morimus funereus*). Ker domneva ni dokazana, bomo v letu 2016 ponovno pregledali bližnja drevesa na isti lokaciji in ugotavljali morebitne nove poškodbe dreves.

4) DOKUMENTACIJA S FOTOGRAFIJAMI

Slika 1. Odmrla bukev 1 (foto: Nikica Ogris)

Slika 2. Tri izhodne odprtine na koreničniku bukve 1 (foto: Dušan Jurc)

Slika 3. Odmrla bukev 2 (foto Dušan Jurc)

Slika 4. Dve izhodni odprtini na koreničniku bukve 2 (foto: Nikica Ogris)

Slika 5. Rizomorfi mraznice pod skorjo bukve 2 (foto: Nikica Ogris)

Slika 6. Ličinka hrošča iz poddružine Leptorinae pod skorjo bukve 2 (foto: Maarten de Groot)

VIRI:

Pennacchio F., Sabbatini Peverieri G., Jucker C., Allegro G., Roversi P.F., 2012. A key for the identification of larvae of *Anoplophora chinensis*, *Anoplophora glabripennis* and *Psacotha hilaris* (Coleoptera Cerambycidae Lamiinae) in Europe. Redia, XCV: 57-65.

Klausnitzer B., 2009. Die Larven der Käfer Mitteleuropas. Bd 4: Polyphaga.

Dodatek k analiznemu izvidu sestavili:
prof. dr. Dušan Jurc, dr. Nikica Ogris,
dr. Maarten de Groot, prof. dr. Maja Jurc,

Tehnično odgovornost prevzema:
dr. Primož Simončič

V vednost:

- Gozdarska knjižnica,
- Zavod za gozdove Slovenije, KE Vrhnika
- Zavod za gozdove Slovenije, Centralna enota,
- Silvester Sečnik, Na Vovčne 20, 1354 Horjul.